

MaitoManagement 2020

Marginaalien hallinta: Käytännön keinoja rehukustannusten vähentämiseen ja maidon hinnan nostamiseen

Normand ST-Pierre, PH.D., P.A.S.

Ohion yliopiston professori

”Managing Your Margins: Practical ways to reduce feed costs and increase milk prices”

Vuoden 1992 heinäkuun ja vuoden 2006 elokuun väliin jäävien 192 kuukauden aikana Yhdysvaltojen maissin hinta pysyi alle 3 dollarin bushelilta (bushel= amerikkalainen tilavuusmitta, joka vastaa 35 litraa) 171 kuukauden aikana. Se nousi vain lyhyeksi aikaa yli 5 dollarin toukokuussa 1996. Syyskuun 2006 jälkeen Yhdysvaltojen maissin hinta ei ole laskenut alle 3 dollaria/bushel – ei kertaakaan. Mahdollisuudet sille, että näemme alle 3 dollarin bushel-hintaa enää koskaan, ovat heikot.

Samaan aikaan maidon hinta on jojoillut enemmän kuin koskaan ennen. Mitä maidontuottaja voi tehdä tällaisessa uudessa maailmassa, jossa rehun hinnat ovat korkealla ja maidon hinta vaihtelee voimakkaasti? Kuinka näitä marginaaleja voidaan hallita? Koska maidontuotannossa nettomarginaalit ovat läheisesti riippuvaisia myydystä maidosta ja rehun hinnasta, huomion keskittäminen maidon ja rehun väliseen hintaan toimii hyvänä nettotuloksen ennusteena.

Rehukustannusten hallinta

Rehukustannusten hallinnassa on muutamia asioita, joihin tuottaja voi vaikuttaa:

1. Osta paremmin:

- Etsi sama rehu, mutta halvemmalla hinnalla. Kuitenkin täytyy varmistaa, että verrataan omenoita omenoihin. Tavaralla voi olla sama nimi, mutta sisältö voi vaihdella paljonkin
- Hyödynnä käteisalennukset. Varmista, että käteisvaraa on tarpeeksi, sillä jotkut tavarantoimittajat tarjoavat houkuttelevia käteisalennuksia
- Älä tasapainoile luottokorttien kanssa. Jopa sietämätön lankosi voi lainata rahaa matalammalla korolla kuin luottokorttifirmat
- Huolehdi, että saat sitä, mistä maksat. Joskus rehuhintoihin on lisätty piilotettuja lisähintoja. Muista kysyä mitä ”super-duper –remix” –rehu todellisuudessa sisältää

2. Osta viisaammin:

- Ideana on löytää edullisia rehuja ja välttää ylihintaisia. Tämä on eri asia, kuin löytää halpaa rehua ja välttää kallista. Ohjelmisto Sesame (www.sesamesoft.com) (vastaa meidän Karjakompassia) on apuna silloin kun halutaan ottaa huomioon nämä asiat

3. Vältä mustia aukkoja:

- On tavallista, että tavarahan hävikki on 5 % varastoinnin aikana. Myös säilörehun kuiva-aineen vähentymä (vilja- tai heinäkasveissa) voi olla huomattava, keskimäärin 15 % lähes kaikilla tiloilla. 7 dollarin bushel-hinnalla korjuuvalmis kasvusto on arvoltaan noin 49 dollaria tonnilta. Kun siihen lisätään sadonkorjuusta aiheutuneet kustannukset, kuljetukset pellolta, pakkaaminen, säilöntä ja suojaus, silppuroitu maissisäilörehu (käymistilan alussa oleva) on tullut maksamaan noin 61 dollaria tonnilta. Näin 15 prosentin käymistappio vastaa 9,15 dollaria tonnilta. Vähentämällä kuiva-aineen käymistappioita 10 prosenttia vähentää se käymistappioiden osuutta 6,1 dollarilla tonnilta. Se tarkoittaa vuositasolla 25 dollarin säästöä per lehmä. Tähän voidaan päästä nopealla ja tehokkaalla korjuulla ja ilmatiiviillä säilönnällä (muovikate) sekä riittävän tehokkailla säilöntäaineilla

4. Älä oikaise liikaa

- viljan ollessa halpaa, yksittäisen seosrehun käyttö on järkevää kun lypsävien määrä on pieni. Yksittäisen seosrehun työstäminen on yksinkertaisesti paljon helpompaa kuin useampien. Houkutus yksinkertaiseen työhön ja sen oikomiseen ei aina ole kannattavaa. Yhden seosrehun taktiikkaa on vaikea toteuttaa taloudellisesti järkevästi silloin, kun rehujen hinnan pysyttelevät korkealla. Suositus onkin, että alle sadan lehmän karjassa käytetään yhtä seosrehua, kahta eri seosrehua kun karjakoko on 100 - 300 eläintä ja kolmea eri seosrehua kun karjakoko on yli 300 eläintä

5. Vältä rehujen lisäaineita

- rehujen lisäaineista voi olla hyötyä joskus, mutta ei läheskään aina

6. Minimoi hyvinvointilasku

- Uudistushiehot ja ummessa olevat lehmät ovat hyvinvoinnin vastaanottajia. Lypsävien lehmien täytyy tuotannollaan kattaa niidenkin kulut. Pidä näiden eläinryhmien osuus määrältään kohtuullisena ja laadultaan korkeana, jotta turvaat kannattavan maidontuotannon myös jatkossa.

Maidon hinnan hallinta

Yhtälön tuottopuolella ei voida tehdä paljoakaan, ennen kuin tuottajat ymmärtävät, että he tekevät rahaa ainoastaan 7 paunalta jokaista toimitettua 100 maitopaunaa kohti. Kuluneen viiden vuoden aikana lähes 55 % saaduista maitotuloista on ollut riippuvainen maidon valkuaispitoisuudesta (Holstein-rotuisilla maidon valkuaispitoisuus 3 %) ja 40 % maidon rasvapitoisuudesta (Holstein-rotuisilla 3,7%), jolloin maidon laktoosin (4,8 % maidosta) tuhkan (0,9 % maidosta) ja veden (87,5 % maidosta) osuudeksi jää 5 %. Tuottajan kannalta kaikkein tehokkain tapa vaikuttaa omiin tuloihin on nostaa maidon komponenttien, erityisesti maidon valkuais- ja rasvapitoisuutta.